

Imam Rezai (paqja qoftë mbi të!) dijetari i familjes së Muhamedit (paqja dhe bekimi i Allahut qoftë mbi të!)

Prania e vendvarrimit të shenjtë të Imamit të Tetë, Imam Rezait (paqja qoftë mbi të!) në Iran ka qenë dhe është një nga krenaritë e iranianëve si edhe një burim i përhershëm mirësie dhe mbarësie për këtë vend e veçanërisht për krahinën e Horasanit. Në vijim do të flasim shkurtimisht për përmasat e personalitetit dhe cilësitë e Hazretit Reza.

Jeta e Imam Rezait (paqja qoftë mbi të!)

E vërteta e myslimanëve të botës mori në vitin 148 Hixhri një dhuratë të madhe hyjnore që ishte lindja e provës së tetë të Zotit, emri i bekuar i të cilit ishte Ali, emri me të cilin njihet Reza dhe nofka e përhapur Abu Hasan. I ati i tij i nderuar ishte Imam Musa Ibn Xha'fer (paqja qoftë mbi të!), Imami i Shtatë i shiitëve. Nëna e tij ishte një grua e dliirë dhe e përkorë me emrin Tahereh. Bashkëshortja e respektuar e Imam Rezait (paqja qoftë mbi të) është nëna e Imam Xhevadit (paqja qoftë mbi të!).

Prejardhja e Imam Rezait (paqja qoftë mbi të)

Ai është Imami i Tetë i Ehli Bejtit. Ali ibn Musa ibn Xha'fer ibn Muhamed ibn Ali ibn Husein ibn Ali ibn Abu Taleb (paqja qoftë mbi ta!), lindi në Medinë dhe u varros në Tus.

Fëmijët e Imam Rezait (paqja qoftë mbi të)

Sheh Mufidi thotë se Imami i Tetë (paqja qoftë mbi të!) kishte vetëm një fëmijë që ishte Imam Muhammed Xhevadi (paqja qoftë mbi të!).

Ibn Shehr Ashub dhe Tabaresi gjithashtu në librin "E'lamul Uora" shprehin po të njëjtën thënie. Ndërsa në librin "Al Adad al Ghavie" përmendet se ai kishte dy fëmijë djem, të cilët quheshin Muhamed dhe Musa. Këtë thënie e përforcon edhe ajo çka shkruhet në librin "Gharb al Sanad", ku thuhet që Bizanti i thotë Imam Rezait (paqja qoftë mbi të!): "Ju pyeta para disa vitesh se kush do të ishte pasuesi juaj e më thatë se do të ishte biri juaj, por në atë kohë ju nuk kishit fëmijë, ndërsa tani Zoti ju ka dhuruar dy. Kush prej tyre do të jetë pasuesi juaj"? Në librin Ujun Akhbar Reza thuhet se Imami kishte një vajzë që quhej Fatime.

Dija e Imam Rezait (paqja qoftë mbi të!)

Imam Rezai diturinë e tij e kishte trashëguar nga stërgjyshi i vet, Profeti i Zotit (paqja dhe bekimi i Zotit qoftë mbi të!). Ai ishte një burim i pashtershëm dijeje dhe virtutesh tek i cili shuanin etjen e tyre për të kuptuar problemet dhe për të zgjidhur vështirësitë të gjithë të eturit për dije dhe dituri.

Historia na ka dëshmuar shumë nga pikëpamjet shkencore dhe mendimet e tij të cilat kanë sjellë fitoren mbi armiqtë e islamit si edhe na ka treguar përmasat e dijeve të tij në fusha të ndryshme. Këto janë shfytëzuar nga të mëdhenjtë e shkencës dhe mendimit. Nga Imam Musa ibn Xha'feri (paqja qoftë mbi të!) na transmetohet se ai i kishte thënë fëmijëve të vet: "Vëllai juaj, Ali ibn Musa, është më i dituri i familjes së Muhamedit (paqja dhe bekimi i Zotit qoftë mbi të!). Pyeteni për çështjet tuaja

fetare dhe mos harroni ato që ju thotë, sepse unë disa herë kam dëgjuar babanë tim, Xha'fer ibn Muhamed të thoshte: "Dituria e familjes së Muhamedit është në palcën tënde, ah sikur unë të mund ta takoja atë që mban emrin Ali si "Prijësi i Besimtarëve".

Thonë që Ibrahim ibn Abas Sovali ka thënë: "Nuk kam rastisur që Imam Rezait (paqja qoftë mbi të!) t'i bëhet ndonjë pyetje që ai të mos i përgjigjet. Ai është më i dituri i të gjithë kohërave. Me'muni e vinte në provë Hazretin Rezain me pyetje rreth çdo gjëje dhe Imami i përgjigjej të gjitha pyetjeve të tij duke u bazuar në Kur'an.

Pozita shkencore e Imam Rezait (paqja qoftë mbi të!)

Imam Rezia (paqja qoftë mbi të!), sikurse të parët e tij famëlartë, ishte aq i ditur sa që i vunë titullin "dijetari i familjes së Muhamedit". Abdulislam ibn Salih ka thënë: "Nuk kam parë njeri më të ditur se Ali ibn Musa Reza. Asnjë dijetar nuk barazohej më të, vetëm nëse vetë ai e dëshmonte një gjë të tillë.

Karakteri i Imam Rezait (paqja qoftë mbi të!)

Sjellja apo morali është një nga elementët e rëndësishëm të personalitetit të njeriut. Ajo zbulon cilësitë e tij esenciale, provon natyrën e tij dhe tregon shkallën e tij të besimit. Imam Rezai (paqja qoftë mbi të!) zotëronte një moral të lartë e të shquar e për këtë arsye kishte fituar miqësinë e të gjithëve.

Thuhet që Ibrahim ibn Abas Sovali ka thënë: "Unë kurrë nuk e kam parë Abu Hasan Rezain të ngrëjë zërin kur fliste me dikë."

Unë kurrë nuk e kam parë Abu Hasan Rezain (paqja qoftë mbi të) t'i presë fjalën dikujt pa e mbaruar atë ose të refuzojë kërkesën e dikujt kur është në gjendje ta plotësojë atë. Ai shkon deri aty sa pohon: "Mos besoni askënd që thotë se njeh dikë tjetër me virtute si të tija."

Një herë një mik i shkon në shtëpi dhe qëndron me Hazretin Rezain deri pas mesnate duke biseduar. Ndërkohë shuhet llampa dhe miku zgjat dorën për ta nderur. Imam Rezai (paqja qoftë mbi të) nuk e la ta bënte por e nderoi vetë dhe më pas i tha mikut: " Ne jemi nga ata që nuk e vëmë mikun në punë".

Mënyra e sjelljes së Imam Rezait (paqja qoftë mbi të!)

Nuk ka dyshim që Imamët (paqja qoftë mbi ta!) nuk interesoheshin përse a i për pasurisë material të kësaj bote. Sipas tyre devotshmëria nuk ka të bëjë thjesht vetëm me të veshurit dhe të ushqyerit, por ka një kuptim më të gjerë. Në fakt, njeri i devotshëm është ai që nuk dominohet nga dëshirat dhe kënaqësitë e kësaj jete. I devotshëm është ai për të cilin kjo jetë nuk është qëllimi i vetëm që duhet të përpiqet. Ai merr nga bota qw rrethon atë që ajo i ofron dhe e konsideron më të mirë atë çka Zoti ka caktuar për të. Imami është shprehur se ana e jashme e jetës dhe pamja e jashtme e njeriut nuk kanë të bëjnë me devotshmërinë e tij të vërtetë, përkundrazi dukja shndërrohet në qëllim për njeriun që do të tërheqë vëmendjen e të tjerëve. Për këtë arsye Imam Rezai (paqja qoftë mbi të!) dhe Imamët e tjerë të papërlyer (paqja qoftë mbi ta!) e konsideronin të pakuptimtë faktin që veshja dhe ushqimi i tyre të ishte si i tw pasur. Për ta, devotshmëria e vërtetë ka të bëjë me mostërheqjen dhe moslidhjen e njeriut me tw mirat material tw kësaj jete. Megjithatë, fakti që kjo jetw është kalimtare dhe e paqëndrueshme nuk do të thotë që besimtari të mos shijojw të mirat e kwsaj jete, por besimtari duke e lënë veten e tij në dorë të Zotit dhe duke

sakrifikuar shpirtin e tij në rrugën e Zotit, është i pari që do të përfitojë më mirë e në mënyrë më të merituar nga mirësitë e Tij.

Imamati i Imam Rezait (paqja qoftë mbi të!)

Periodha e lavdishme e Imamtit të Hazretit Rezait fillon në vitin 183 tw Hixhrit hënor. Në këtë vit Imam Musa Kadhim (paqja qoftë mbi të!) ra dëshmor në burgun e Harunit në Bagdad. Dhjetë vjet nga Imamtit i Haretit Rezait koinçiduan me kohën kur pushteti politik ishte në dorën e Harun Rashidit dhe mënyra e tij e qeverisjes bazohej në ushtrimin e dhunës mbi njerëzit. Në atë periudhë shtëpia e Hazretit në Medinë ishte strehë për myslimanët dhe qendër ku mblidheshin dijetarët, teologët, klerikët. Në përgjithësi periudha 20 vjeçare e Imamtit dhe drejtimit të Hazretit Rezait ndahet në dy pjesë:

Pjesa e parë: Nga fillimi i Imamtit deri në mbwritjen në Horasan, d.m.th. nga viti 183 deri në vitin 201 Hixhri hënor.

Pjesa e dytë: Nga gjysma e vitit 201 Hixhri hënor deri në fund të jetës së tij d.m.th. në fund të muajit Sefer 203

Morali i imam Rezait

Ajo që është regjistruar në kronikat historike në lidhje me përkushtimin e Hazretit Rezait (paqja qoftë mbi të) mund të radhitet si më poshtë:

- Natën flinte shumë pak dhe pjesën më të madhe të saj e kalonte me adhurim.
- Agjëronte shpesh dhe sidomos ditët e para, në mes dhe në fund të muajit. Ai thoshte: "Kush agjëron në këto ditë është njësoj si ai që ka agjëruar tërë jetën".
- Sexhdja (vwnia e ballit nw tokw) e tij gjatë namazit ishte shumë e gjatë. Pas namazit të agimit, qwndronte në sexhde deri sa lindte dielli.
- Lexonte shumë Kur'an dhe ishte aq shumë i familiarizuar më të sa për çdo gjë i referohej Kur'anit dhe përgjigjen e çdo pyetje e gjente nw tw.
- Kur shtrihej për të fjetur sillte në mëndje Zotin e Madhwuar dhe lexonte Kur'anin.
- Kur gjatë leximit të ajeteve të ndritura të Kur'anit, arrinte në ato pjesë që flisnin për ferrin dhe vuajtjet derdhte shumë lot dhe kërkonte mbështetje tek Zoti.
- Namazin e bënte në kohën e caktuar dhe ditët që agjëronte para iftarit bënte namazin.
- Nuk hiqte dorë nga namazet e pëlqyeshme dhe veçanërisht nga ai i natës edhe kur ishte në udhëtim. Kur arrinte pjesa e tretë e natës, ngrihej nga shtrati dhe ndërkohë që shkonte të merrte abdes përmendte Zotin). Lante dhëmbët, merrte abdes, fillonte namazin dhe falej deri në mëngjes. Me lindjen e diellit bënte sexhden e falenderimit dhe kështu e përfundonte adhurimin.
- E Falenderonte vazhdimisht Zotin e Madhwuar
- I trembej shumë Zotit tw Madhwuar
- E kishte zakon që edhe jashtë kohës së namazit t'i lutej Zotit për mbrojtje.
- Rexha ibn ebi Zehak u ngarkua që ta shoqëronte Imamin nga Medina në Marv. Kalifi e urdhëroi atë që ditë e natë gjatë udhëtimit të ishte në krah të Imamit (paqja qoftë mbi të!). Në përfundim të udhëtimit ai tha: "Beto hem në Zotin që nuk kam parë njeri më të përkorë, që të adhurojë më shumë e t'I

trembet më shumë Zotit se ai. Më pas ai flet për anët e ndryshme të adhurimit të Zotit prej Imamit të cilat nuk po i përmendim në këtë shkrim të shkurtër.

Imam Rezai (paqja qoftë mbi të!) nuk e kryente adhurimin i izoluar dhe nuk e konsideronte atë një mjet për t'iu shmangur përgjegjësive shoqërore ose për të mos u marrë me çështjet e jetës së përditshme. Përkundrazi ai ishte në të njëjtën kohë besimtar i devotshëm dhe personalitet i shquar e i pranishëm në jetën shkencore dhe shoqërore.

Vizita në vendvarrimin e shenjtë të Imam Rezait (paqja qoftë mbi të!)

Imamët e papërlyer (paqja qoftë mbi ta!) e konsiderojnë vizitwn (zijaretin) në vendvarrimin e shenjtë të Imam Rezait (paqja qoftë mbi të!) si një akt me shpërblim të madh shpirtëror. Përmendim në vazhdim disa nga thëniet e tyre:

Imam Xhevadi (paqja qoftë mbi të!) ka thënë: "Kushdo që viziton me besim varrin e babait tim do t'i falen të gjitha gjynahet dhe do të fitojë parajsën".

Imam Sadiku (paqja qoftë mbi të!) ka thënë: "Kushdo që viziton varrin e Imam Rezait (paqja qoftë mbi të!) është njësoj sikur ka vizituar të Dërguarin e Zotit".

Imam Xhevadi (paqja qoftë mbi të!) ka thënë: "I garantoj parajsën kujtdo që viziton varrin e babit tim".

Imam Rezai (paqja qoftë mbi të!) ka thënë: "Kushdo që do të vijë për ziyaret në varrin tim, Ditën e Gjykimit do të shpëtohet prej meje."

Abdulselam Heravi tregon se Hazreti Rezai (paqja qoftë mbi të!) ka thënë: "Së shpejti Tusi do të bëhet vendi i vajtje ardhjeve të shiitëve dhe vizitorëve të mi. Dije se ai që do të më vizitojë mua në Tus që është larg nga vendlindja ime Medina, Ditën e Gjykimit do të jetë me mua dhe do të gëzojë të njëjtën gradë si unë ndërkohë që edhe gjynahet do t'i falen".

Nga Imam Ali en Nekij (paqja qoftë mbi të!) transmetohet se: "Kushdo që dëshiron t'i plotësohet një kërkesë drejtuar Zotit, le të vizitojë varrin e të parit tim, Hazretit Imam Rezait (paqja qoftë mbi të!) në qytetin Tus dhe pasi të jetë pastruar, të falë dy rekate namaz vendprehjen e tij duke iu lutur Zotit për plotësimin e dëshirës së tij. Me siguri që lutja do t'i pranohet, përjashtoj lutjen për të bërë ndonjë gjynah ose për të prishur marrdhëniet me familjarë. Me të vërtetë që varri i atij Hazreti është një copë nga toka e parajsës.

Zijareti i Imamit (paqja qoftë mbi të!) është i mirë dhe i pëlqyeshëm në çdo kohë, por është veçanërisht me vlerë në muajin Rexhep, në 23 dhe 25 të muajit Dhulkaideh dhe në 6 të muajit Ramazan si edhe në ditët e lindjes dhe rënies së tij dëshmor (d.m.th. në 15 Dhulkaideh dhe në fund të muajit Sefer), sipas kalendarit arab. Kurdo herë që do të shkosh për ziyaretin e tij, bëj guslin (larjen) e ziaretit, merr abdes, vish rrobat më të pastra, ec qetësisht dhe ngadalë, kujto Zotin dhe përqëndroje vëmendjen tek Imamit i papërlyer.

Dr. Alibeman Eghbali Zarch
Ambasador i Republikës Islamike të Iranit në Tiranë

Tetor 2009